

Jan LIŠKA, Mathauserové „aneb historie a dílo opomenutých umělců českých“. Diplomová práce. Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2006.

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomant zpracoval téma, ke kterému má úzký osobní vztah. Patří totiž do umělecky nadaného rodu Mathauserů. V široce pojaté „rodové kronice“ se pokusil připomenout životní osudy a dílo nejvýznamnějších členů rodu, kteří neprávem upadli do zapomnutí. Hlavní pozornost věnuje Josefu Mathauserovi, malíři obrazů s mytologickými, historickými a církevními náměty. Neopomíjí ovšem ani ostatní členy rodu, kteří nějakým způsobem projevili své umělecké nadání.

Osobní zájem diplomanta na zpracovávaném tématu ho vedl k pečlivému zkoumání velikého množství různorodých pramenů v celé řadě archivů. Navštívil ústřední archivní instituce v Praze i mimo ni (např. Plzeň, Domažlice, Příbram atd.). Prostudoval řadu encyklopedických příruček, pamětí i obsáhlou literaturu. Ve značné míře využíval i dobový tisk, např. časopisy, kde byla hojně reprodukována díla známých českých malířů (Světozor, Zlatá Praha atd.). Práce má obsáhlé přílohy. Mimo jiné téměř dvě stovky skvostně provedených obrazových příloh.

Diplomant prokázal, že ovládá vědecké zásady historikovy práce na vysoké úrovni. Svědčí o tom precizní a obsáhlý poznámkový aparát i soupis pramenů a literatury. Spis má promyšlenou koncepci, je napsán vysoce kultivovaným jazykem, který nezapře autorovo výtvarné nadání. Přesto, že je dílo „složeno“ z několika biografií, působí uceleným a jednotným dojmem. Diplomant pojal osudy Mathauserů moderním způsobem, zcela podle požadavků současné historické vědy. Ukazuje umělce v kontextu doby, nachází jejich místo v linii českého výtvarného umění 19. a 20. století, zamýšlí se nad postavením umělce v tehdejší společnosti, zajímá ho obchodní vztah tiskaře či nakladatele k umělcům, neopomíjí interpretaci uměleckých děl ani důvody, které vedly zájemce k jejich koupi atd.

Diplomová práce představuje obsáhlou kulturněhistorickou studii, která z pohledu čtenáře nepostrádá plasticity, ani, řečeno obrazně, proměnlivé dynamiky barev. Zejména znalci dějin českého výtvarného umění ocení její badatelský přínos v mnoha ohledech.

Diplomovou práci považuji opravdu za výtečnou a hodnotím ji stupněm **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 23. 5. 2006

doc. PhDr. Josef Blüml, CSc., v. r.